

Gadskārtējā ICOM CAMOC konference Frankfurtē, Vācijā.

Pilsētas muzeju komitejas (CAMOC) konference šogad notika Frankfurtē pie Mainas, Vācijā no 4. līdz 5. jūnijam. Konferencē piedalījās 63 dalībnieki no 30 valstīm.

“CAMOC ir par pilsētu un tās cilvēkiem – viņu vēsturi, viņu šodien un nākotni. Tas ir forums tiem, kas strādā pilsētu muzejos, kā arī katram, kas iesaistīts un interesējas par urbāno dzīvi: vēsturniekiem, pilsētu plānotājiem, arhitektiem, pilsētniekiem, visiem, kas var dalīties zināšanās un idejām pāri valstu robežām” – tā komitejas uzdevumi iezīmēti tās misijas formulējumā.

Konferences mērķis bija diskutēt un rast atbildes uz jautājumiem – Kāda ir pilsētas muzeju būtība? Kādu mērķu labad tie darbojas? Kāda ir pilsētas muzeju nākotne? Vai muzeji spēj pārdefinēt sevi sociālu pārmaiņu un izaicinājumu laikā? Kā pilsētu muzeji integrē pagātņi un tagadni, veidojot nākotni un nezaudējot tajā pašā laikā savu pilsētas vēstures atainotāja lomu?

Sociālas, politiskas, ekonomiskas pārmaiņas un satricinājumi rada jaunus izaicinājumus arī muzejiem un urbānās kultūras mantojumam. Sociālā dažādība, migrācija, masu tūrisms, ekoloģija, kultūras identitāte – tie ir tikai daži no aspektiem, kas rada nepieciešamību pārdomāt un vērtēt no jauna ētikas nostādnes un attieksmes. Konferences laikā tika diskutēts par pilsētu muzeju lomu un pienesumu kultūrvēsturiskās ainavas saglabāšanā un pilsētu ilgtspējas nodrošināšanā. Viena no galvenajām atziņām, kas iezīmējās sevišķi spilgti – muzejs kā kultūras centrs, kas vieno sabiedrību; iespēja iegūt zināšanas neatkarīgi no sociālās, etniskās piederības un izglītības līmeņa.

Konferences namatēvs bija Frankfurtes pilsētas vēstures muzejs, kur 2017.gadā beigušies 10 gadus ilgie renovācijas darbi. Tas ir vairāku ēku komplekss, kas atrodas pašā vecpilsētas sirdī. Savu uzdevumu muzejs formulējis šādi: “21.gadsimta pilsētas muzejam jāklūst par laboratoriju un forumu jaunai pilsoniskai sabiedrībai “. Ekspozīcijas un muzeja programmas veidotas tā, ka ļauj iepazīt visdažādākos pilsētas dzīves un vēstures aspektus ļoti plašam apmeklētāju lokam.

CAMOC priekšsēdētāja, Lisabonas muzeja direktore Žoana Sousa Monteiro (Joana Sousa Monteiro) dalījās Lisabonas vēstures muzeja pieredzē, pārveidojot muzeja ekspozīciju, kas bija nemainīga kopš 1979.gada līdz 2015.gadam. Muzeja turpmākajā darbībā, gan izstāžu darbā, gan izglītības programmās par galvenajām stratēģiskajām tēmām un nostādņām pieņēma četrus pamatprincipus:

- Laiks (aptverot vēsturisko pagātņi, arī neseno pagātņi, mūsdienas un nākotnes perspektīvas).
- Cilvēki (iesaistot pilsētniekus, gan Lisabonā dzimušos, gan imigrantus no jebkuras pasaules vietas, tādējādi vairojot dažādības izpratni).
- Disciplīnas un tēmas: plaša, multidisciplināra pieeja kolekciju veidošanā un eksponēšanā (tradicionālajām mākslas, arheoloģijas, vēstures liecību u.c. kolekcijām pievienojot zinātnes artefaktus, industriālās vēstures liecības, mutvārdu vēstures dokumentēšanu).

- Debates: muzejs kā pieejama vieta eksperimentiem un diskusijām par urbānās kultūras problēmām, daudzveidību, identitāti, tādējādi veicinot regulāras sarunas un diskusijas.

Roterdamas muzeja pētniece Nikola van Dijka (Nicole Van Dijk) iezīmēja pilsētu muzeju nākotnes uzdevumu to dialoga ar pilsētu veidošanas lomā – ne vien veidot kolekcijas un kolektīvās zināšanas, bet arī aktīvi veidot sabiedrības dzīvi ik dienu visdažādākajos veidos.

Barselonas muzeja direktors Žoans Roka i Albert (Joan Roca i Albert) referātā “Starp kultūras un pilsētu politiku. Pārdomas par pilsētu un pilsētas muzeju” uzsvēra domu, ka pilsētas muzejs nevar būt tikai “lokāls”, tam jādarbojas kā centram, kas pēta urbāno vēsturi, nozīmīgus objektus, kultūrvēsturiskās ainavas, jāveic “pilsoniskās laboratorijas” funkcijas daudzveidīgās formās: no sarunām un semināriem, līdz izstādēm un publikācijām, un pilsētas tūrisma maršrutiem, nojaucot barjeras starp kultūru un izglītību. Pilsētu muzejiem jāiezīmē programma, kas veido zināšanas, kas ir atvērtas pasaulei un sakņojas pilsētā.

Latvijas muzejus konferencē pārstāvēju ar referātu “Jūrmalas pilsētas muzejs – šodienas uzdevumi un nākotnes izaicinājumi”, kurā dalījos Jūrmalas pilsētas muzeja pieredzē saiknes veidošanā ar sabiedrību un nākotnes iecerēs, kas saistās ar sadarbības tīkla attīstīšanu starp Baltijas piekrastes kūrortu pilsētu muzejiem un pētniecības iestādēm (sadarbība iesākta 2015. gadā, uzsākot projektu “Ziemeļu zvaigznes jūras krastā. Baltijas kūrortu kultūrvēsturiskais mantojums”). Savas uzstāšanās laikā prezentēju multimediju fragmentus “Dzīves stāsts” un “Vietas stāsts”, kas guva lielu atsaucību.

Konference bija ļoti vērtīga un nozīmīga jaunas pieredzes un ideju gūšanā, kā arī jaunu sadarbības kontaktu veidošanā.

Liels paldies par atbalstu Latvijas ICOM Nacionālajai komitejai!

Inga Sarma

Jūrmalas pilsētas muzeja

vēsturniece